

نقشه راه ورود VAR

«فرهیختگان» بررسی کرده؛ فوتبال ما چه پیش نیازهایی برای ورود کمک داور ویدئویی لازم دارد

ورزش

VAR

هرگاه هر اتفاقی در داوری فوتبال ایران می افتد، پای VAR هم به گفت‌وگوها با می‌شود. واقعیت آن است که ورود کمک‌داور ویدئویی به فوتبال ایران یک بازی است که چند بازیگر عمده دارد. یکی از آنان که به درستی از سوی همه ذی‌نفعان نشانه‌گرفته می‌شود، فدراسیون فوتبال است که طبق پروتکل هایIFAB سیاستگذار و ناظر ورود این تکنولوژی به کشور محسوب می‌شود و در حال حاضر چاره‌ای ندارد تا «قورباغه‌هاش را تمام و کمال قورت بدهد» و سوی دیگر باشگاه‌ها هستند که به همراه هواداران شان دسته معترضان را تشکیل می‌دهند. کدام کنفرانس خبری پس از بازی در فصل پیش را سراغ دارید که صحنه‌ای درباره داوری اتفاق افتاده باشد و مریبان درباره VAR صحبت نکرده باشند؟
کلاس دانش افزایی داوران هم روز دوشنبه برگزار شد و یک پای تمام صحبت‌ها همین تکنولوژی بود. اما کمک‌داور ویدئویی یا همان VAR چه زمانی به لیگ ایران می‌رسد؟ فیفا تکلیف این موضوع را خیلی شفاف روشن کرده است. در حال حاضر ۶ شرکت بین‌المللی از کشورهای بلژیک، انگلستان، هنگ‌کنگ، ایالات متحده آمریکا و آلمان برجسب کیفیت این تکنولوژی را در اختیار دارند و می‌توانند به فوتبال جهان این خدمت را ارائه دهند. این درحالی است که تاج در مراسم روز دوشنبه گفته بود: «از پنج شرکت با سه شرکت امکان همکاری نداریم. از دو شرکت دیگر همه کارها انجام شده، اما بیش از ۱۳درصد تجهیزات ساخت آمریکا است و امکان واردات نداریم.» پرسش نخست اینجاست که شرکت ششم پس چه شد؟ آیا رئیس فدراسیون فوتبال از این مجموعه بی‌خبر است؟ دو شرکت که آمریکایی هستند و طبیعی است امکان همکاری با آنها وجود ندارد. جالب آنجاست که یکی از اینها شرکت Slomo.TV است که بارها در سال ۱۴۰۰ به‌عنوان شرکت روسی معرفی می‌شد و منتقدان فدراسیون وقت، خواستار ورود تکنولوژی از این شرکت بودند. حالا خود سایت فیفا آن را به‌عنوان کمیانه آمریکایی معرفی کرده است! Hawk-Eye Innovations Limited دیگر شرکتی است که در این لیست قرار دارد. یک شرکت آلمانی که شاخه انگلیسی کمپانی مشهور SONY ژاپن است و خود فدراسیون جهانی فوتبال تحت قرارداد این شرکت، رویدادهایی مانند جام جهانی را برگزار می‌کند. شرکتی که البته اعلام کرده به دلیل تحریم‌های نظام مالی و بانکی حاضر به همکاری با ایران نیست. شرکت بعدی شاید برای علاقه‌مندان به فوتبال در ایران نام‌آشناتر باشد؛ Simplylive Ltdشرکتی که طبق اعلام وب‌سایت فیفا هنگ‌کنگی است. در دوران مدیریت عزیزی خادم بر فوتبال ایران این شرکت که آن هنگام بلژیکی معرفی شده بود، زیرساخت فنی خود را برای بهره‌برداری در دیدارهای ملی در ورزشگاه آزادی مستقر کرد، اما همان زمان فدراسیون متهم به همکاری با اسرائیل شد و پای رئیس وقت هم به دادگاه باز شد. البته درنهایت آن طور که در خبرها آمده بود، عزیزی خادم از این اتهام سنگین تبرئه شد. دو شرکت در این میان باقی می‌ماند؛ Vieww GmbH آلمانی و EVS Broadcast Equipment SA بلژیک. هر دو اروپایی هستند و آن‌طوری که به‌هم ماه پارسال مسئولان فدراسیون فوتبال در نشست با مدیران عامل باشگاه‌ها اعلام کردند، شرکت بلژیکی مدنظر برای عقد قرارداد است. این که هنوز چرا این قرارداد پس از ۸ ماه هنوز به هیچ نتیجه‌ای نرسیده جای تعجب دارد. اما نکته مهم در آن قرارداد این بود که آن هنگام جلسه فدراسیون، یک شرکت ایرانی خود را نماینده رسمی شرکت EVS معرفی کرد و در پی عقد قرارداد با باشگاه‌های ایرانی بود؛ هرچند که تا این لحظه این موضوع به هیچ نتیجه‌ای نرسیده است. مهدی تاج هم به‌هم ۱۴۰۱ اعلام کرد که برای تهیه ورزشگاه‌ها با شرکت EVS قرارداد بسته است. قراردادی که نه‌تنها جزئیاتش فاش نشد، بلکه کسی حتی پیگیر آن هم نشد. حمید سجادی ی ۱۸ تیرماه گفت اگر مشکل خاصی نباشد، فصل جدید VAR داریم. اما بر فرض اگر همین امروز VAR به ایران بیاید، چقدر طول می‌کشد تا بتوان از آن در رقابت‌های لیگ برتر استفاده کرد؟ پاسخ ساده است؛ اگر همه چیز بر وفق مراد باشد، ۹ ماه تا یک سال!

برنامه‌های آموزشی رارزیابی ودر صورت لزوم، توصیه‌های لازم را ارائه خواهد کرد.

کام اول: برنامه‌ریزی اولیه

۱-۱- تعیین تیم پروژه VAR

تمامی اسامی و اطلاعات تماس تیم باید در اختیار فیفا قرار گیرد. اگر مدیر پروژه و مربی داوران ویدئویی تغییر کند، فدراسیون موظف است فیفا را در جریان قرار دهد. به علت حجم کاری زیاد، بهتر است مدیر پروژه VAR و مربی داوران و نفر مختلف باشند.

مدیر پروژه باتجربه VAR

مدیر پروژه مسئول پیاده‌سازی دوربین‌های VAR مسابقات و نقطه تماس اصلی فیفا و هماهنگ‌کننده تحویل کل پروژه و اجراکننده کامل الزامات IAAP است. مدیر پروژه در کشورهای مختلف معمولاً دبیرکل فدراسیون یا رئیس دپارتمان داوران یا مدیر IT است.

مدرس اصلی داوران ویدئویی

مدرس اصلی داوران ویدئویی شخصی است که منصوب می‌شود تا مدیر اصلی انتخاب داوران ویدئویی مسابقه و مسئول آموزش و ارزیابی آنها باشد. مدرس اصلی داوران ویدئویی باید در داوری و آموزش داوری تجربه داشته‌باشد. وی باید رابط اصلی تماس بافیفا در رابطه با کلیه موضوعات مربوط به آموزش داوران و تأییدیه‌های آنها باشد. مدرس معمولاً از سوی فیفا انتخاب می‌شود.

سایر اعضای تیم

در آغاز فرآیند پیاده‌سازی دوربین کمک‌داور، سایر اعضای تیم پروژه دوربین کمک‌داور باید منصوب شوند و روی موضوعات زیر کار کنند و آنها را مدیریت کنند: فناوری دوربین VAR، ارتباطات، جنبه‌های قانونی مقرراتی مسابقات، پخش رسانه‌ای، هماهنگی در باشگاه و استادیوم، مالی و تحلیل فناوری اطلاعات و داده‌ها.

۲-۱- جلسه آغازین VAR

جلسه آغازین با حضور تمام اعضای تیم پروژه کمک‌داور ویدئویی، یک گام اجباری به‌منظور تضمین درک روشن از گستره پروژه، الزامات، مستندات، اقلام قابل تحویل و زمان بندی پروژه است. جلسه آغازین می‌تواند در محل ساختمان فیفا در زوریخ، یا با یک راهکار از راه دور برگزار شود. برگزاری تک‌جلسه(فقط یک بار) لازم است و در آغاز فرآیند پیاده‌سازی الزاماً باید برگزار شود.

۳-۱- احراز شرایط مدرسان داوران ویدئویی

همه مدرسان باید در سمینارهای آموزشی شرکت کرده یا باید به‌صورت دیگری توسط کارکنان بخش داوری فیفا یا یک مدرس فیفا آموزش ببینند تا تایید شوند و اجازه آموزش به داوران در موضوعات مربوط به VAR را پیدا کنند.

۴-۱- تهیه پیش نویس برنامه پروژه و ارائه آن

یک برنامه پروژه مشروح باید تهیه و از طریق پلنفرم ارائه شود. این برنامه باید یک زمان بندی واقع‌بینانه برای تحویل نتایج قابل تحویل اصلی (deliverablesMain) و دستاوردهای مرحله‌ای مهم (milestones) داشته‌باشد.

کام دوم: الزامات اجرایی

مدیران پروژه VAR و مدرس داوران ویدئویی، تنها اشخاص حاضر در تیم پروژه VAR هستند که مجازند از طریق پلنفرم، الزامات IAAP را تایید کنند و مسئولیت اصلی به‌اشتراک گذاری محتوای مربوطه با آنهاست.

کام سوم: آمادگی و آموزش داوران

۱-۳- ارزیابی برنامه‌های آموزشی

ساختار برنامه‌های آموزشی داوران باید طوری باشد که همه داوران به آموزش‌های لازم دسترسی پیدا کرده و در صورت نیاز از آموزش‌های اضافی نیز برخوردار شوند. فیفا

بحرانی شبیه‌سازی شده است. همچنین می‌تواند شامل مسابقات نونهالان یا دوستانه نیز باشد.

تجهیزات

کمک‌داوران ویدئویی فید دوربین اصلی را روی مانیتور بالایی می‌بینند و رویدادها را روی مانیتور پایینی (که می‌تواند فیده‌های هر چهار دوربین را به‌صورت هم‌زمان نشان دهد). دستیاران کمک‌داوران ویدئویی فید دوربین اصلی را نگاه می‌کنند و اگر رویدادی در حال چک‌یابرسی باشد به کمک‌داور ویدئویی درباره آن اطلاع می‌دهند. مانیتورها باید حداقل ۲۴ اینچ باشند و نسبت ابعاد آنها باید مانند سیگنال منبع باشد.

موقعیت کمک‌داور ویدئویی

مانیتور پخش کننده فید زنده دوربین اصلی مانیتور کنترل رویدادها باید بتواند زاویه‌های دوربین متعدد را به‌صورت هم‌زمان نشان دهد.

فیدها باید تاخیر حداقل سه ثانیه‌ای داشته‌باشند. فناوری صفحه لمسی اختیاری است.

ابزار برجسب‌رزی برای علامت‌گذاری کنترل‌های بالقوه و بررسی‌ها روی بازه زمانی.

هدست و دکمه فشاری روی آن برای صحبت کردن و ارتباط با داوران مسابقه در داخل زمین. فیده‌ای می‌توانند به‌منظور پخش رسانه‌ای ضبط شوند.

کام پنجم: تایید

پس از گذراندن تمامی این گام‌ها، در صورت انجام تمامی الزامات IAAP، تاییدیه از سوی فیفا ارسال خواهد شد. این تاییدیه می‌تواند برای یک بازی یا به‌صورت سالانه صادر شود.

تا سه سال پس از صدور اولین تاییدیه، فیفا همچنان عملکرد فدراسیون‌ها را ارزیابی خواهد کرد. پس از گذشت سه‌سال از اولین استفاده از VAR، مسئولیت به‌طور کامل برعهده خود فدراسیون است و فیفا استفاده از دوربین‌های کمک‌داور را تایید نخواهد کرد و فقط اطلاعات عمومی مسابقات را پیش از یک فصل جدید (مسابقاتی که از VAR استفاده می‌کنند، جزئیات ویدئو داوران مسابقه، استادیوم‌ها و STDها، تعداد مسابقات و ...) درخواست خواهد کرد.

کام ششم: نظارت

فدراسیون‌ها مسئولیت دارند ویدئوکلیپ‌های مسابقات زنده را جمع‌آوری و بایگانی و برای حداقل دو فصل کامل نگهداری کنند. موارد مذکور شامل کلیه بررسی‌ها (فقط بررسی‌های در زمین OFRS) و کمک‌داور ویدئویی) و هر تصمیمی هستند که باعث مطرح شدن شکایات یا ایجاد سوالات مهم یا بحث درباره مسابقات شود. هدف از بایگانی کلیپ‌ها شفافیت در فرآیند تصمیم‌گیری داوران ویدئویی و حفظ انسجام داوران مسابقات است. کلیپ‌های منتخب معمولاً برای خلاصه‌ها، سمینارها و آموزش‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرند.

آموزش نظری

آموزش نظری پایه همه آموزش‌های بعدی است. کلیه داوران مسابقات باید پروتکل VAR را یاد بگیرند، چون بخشی از قانون مسابقه است.

آموزش آفلاین

عبارت است از جلسات شبیه‌ساز VAR مبتنی بر آموزش‌های نظری با افزودن مولفه‌های عملی. موضوعات مورد تأکید در طول آموزش نظری همچنان موضوع اصلی هستند.

آموزش غیرقابلی

این نوع از آموزش شامل مسابقات شبیه‌سازی شده ۲۰-۲۰ دقیقه‌ای یا ۴۰-۲۰ دقیقه‌ای با رویدادهای

farhikhteganonline

📷📷📷

فرهیختگان

WWW.FDN.IR

کمک‌داوران ویدئویی مسابقه است. شرایط مسابقه تست باید مشابه مسابقه کاملاً واقعی از نظر تعداد داوران داخل زمین، داوران ویدئویی مسابقه، اپراتورهای بازی‌پخش و فیده‌های دوربین در دسترس داوران ویدئویی مسابقه باشد.

مکان

مسابقه تست باید در یکی از استادیوم‌های مورد استفاده برای مسابقاتی برگزار شود که دوربین‌های VAR برای آنها استفاده خواهد شد.

مدت‌زمان

مسابقه تست باید به اندازه یک مسابقه رقابتی کامل، یعنی حداقل ۹۰ دقیقه باشد.

تعداد بازیکنان

تعداد بازیکنان باید مثل مسابقه رقابتی کامل باشد.

رویدادهایی که باید در مسابقه تست شبیه‌سازی شوند:

- حداقل سه بررسی در زمین
- حداقل دو موقعیت آفساید با کشیدن خط‌های آفساید مجازی (در صورت وجود)
- حداقل یک موقعیت داخل/خارجی (مانند توب داخل یا خارج از زمین یا خاستر داخل یا خارج از منطقه پنالتی)
- حداقل یک پنالتی با خطای دروازه‌بان
- حداقل یک پنالتی با خطا

ارزیابی نهایی از راه دور

برای آنکه فیفا از راه دور مسابقه تست را ارزیابی کند، مجموعه‌ای از کلیپ‌های ویدئویی و عکس‌ها مورد نیاز است که باید از طریق لینکی که توسط فیفا قبل از مسابقه ارائه خواهد شد (سرور کارگو فیفا) آپلود و اشتراک گذاری شوند.

الزامات ویدئوکلیپ‌های مسابقه تست

- یک ویدئو کلیپ باید برای هر بررسی ارائه شود. (تذکر: در طول مسابقه تست حداقل سه بررسی در زمین الزامی است) هر کلیپ باید شامل ترکیبی از فیلم‌همان رویداد از سه فید جداگانه باشد و به دنبال هم پخش شود.
- هر کلیپ باید حداکثر ۹ دقیقه باشد (حداکثر سه دقیقه برای هر فید، مگر برای بررسی‌های طولانی‌تر).
- باید شامل کلیپ‌هایی که در آنها خط آفساید مجازی کشیده می‌شود، نیز باشند (در صورت اجرا).
- همچنین فید برنامه تلوزیونی (شامل ادیت پخش رسانه‌ای) هم باید در صورت وجود اشتراک گذاری شود.

الزامات عکس‌ها

- اتاق اپراتوری ویدئو
- تصویر از بیرون (شامل ون، علائم و کابل کشی)
- تصویر زاویه باز از داخل
- کلوزآپ قسمت‌های کلیدی
- چیدمان ایستگاه کاری دوربین کمک‌داور (لی‌اوت)
- ناحیه بازیبنی داور شامل علائم زمین
- سیستم ارتباطات داور
- سیستم ارتباطات داور بآپ (در صورت تفاوت)
- فناوری خط آفساید مجازی (تصویر در تصویر یا خطوط کالیبره شده) و ایستگاه کاری (در صورت وجود یک ایستگاه خط آفساید مجازی جداگانه)
- سیستم اطلاعات VAR (در صورت وجود)
- هر فناوری مرتبط (منبع برق غیرقابل قطع، سرورها و ...)
- علائم اتاق / پشت صحنه (در صورت وجود)

ماچرا خیلی ساده است! جدول زمان بندی‌ها مشخص است و در بهترین شرایط اگر همه چیز طبق برنامه پیش برود، ابتدای فصل آینده می‌توانیم VAR را به ایران بیاوریم!